

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Luimige Reis langs den Rijn

Hood, Thomas

Amsterdam, 1840

Aan Gerard Brooke, Esq.

[urn:nbn:de:bsz:31-140259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-140259)

AAN GERARD BROOKE, ESQ.

WAARDE GERARD!

Na het *Postscriptum* van mijn' laatsten brief, zult gij niet verwonderd zijn te vernemen, dat mijn oom zeer tegen een langer verblijf te *Bonn* was, »die weinig dagen langer te leven hebbende» zeer veel waarde in zijne nachten stelt. Hij was even als ik zeer gehinderd door het gerij en het gezang, en verklaarde 's anderen daags morgens, dat hij even zoo graag naast eene *Vauxhall* zoude wonen.

De aankomst van de eerste stoomboot was dan ook het sein van ons vertrek, en met een zeer nadrukkelijk »vrede zij u!» van *Bonn* afscheid nemende, gingen wij aan boord van den »Prins Willem.» Zij had een aanmerkelijk getal van *Keulen* medegebragt, onder anderen onzen ouden bekende, den man met zijne roode wangen. Hij was zeer schuw jegens mijn' oom' waarvoor hij zijne reden zal gehad hebben, maar met mij ten uiterste beleefd en spraakzaam. Hij gaf mij te kennen dat hij een' schrikkelijken tegenzin had opgevat tegen de Roomsche popperijen te *Keulen*, en nog verdrietiger om het gezelschap van den getaanden Yankee,

die om hem te kwellen in hetzelfde logement zijn kwartier had opgeslagen, »sla mij dood» zeide hij »als ik van hem af konde komen — want alzoo wij zamen de eenigste personen in het huis waren, die Engelsch spreken, wilde hij met mij praten, hetzij ik hem antwoordde of niet. De pest over den tanigen! hij kleefde mij aan als een mostaardpleister: doch thans heb ik een goed eind wegs op hem ingewonnen, want ik heb hem hooren praten van eene week lang te *Keulen* te blijven.

Doch helaas! welk eene teleurstelling voor de genoegelijke verwachting van JOHN BOWKER! Hij had naauwelijks die woorden gesproken, of wij zagen den Amerikaan naar de stoomboot komen loopen met een drietal sjouwers achter hem. »Zeide ik het u niet» riep de vergramde BOWKER uit: — »hij zal mij als een spook volgen tot *Schaffhausen* toe. — Waarachtig dat zal hij — och ja, al zijn dagen! daar komt hij reeds aan!» en voordat hij nog had uitgesproken, was zijn verwenschte vijand reeds met zijne drie volgelingen aan boord van de stoomboot gesprongen. BOWKER konde niet nalaten te pruttelen van misnoegdheid toen hij dat zag — maar hoe werd hij te moede, toen zijn oude vijand na eenige woorden met den kapitein gewisseld te hebben, regtstreeks op hem afkwam, en hem eene wolk van tabaksrook in het aangezicht blies! »Het is een onvermakelijk oponthoud en stellig eene vergissing» zeide hij, »maar gij hebt al mijn kleederen in plaats van de uwe genomen.» — »Wat zou ik gedaan hebben?» antwoordde BOWKER, wiens roode kleur terstond tot een hoog purper overging. »Ik geloof dat gij mijn linnengoed hebt medegenomen» herhaalde de Amerikaan, »en indien het u het-

zelfde is, wilde ik het gaarne weder hebben." BOWKER was te zeer ontsteld om te kunnen spreken; maar naar den hoogen stapel van koffers en doozen gaande, begon hij driftig naar zijne pakkaadje te grabbelen. Tot zijn onuitsprekelijk verdriet konde hij in geen enkel stuk het zijne herkennen. De Amerikaan scheen zich intuschen met zijne verlegenheid te vermaken en begon droogjes weg den ongelukkigen reiziger te plagen. »Master BOWKER! is deze lederen koffer de uwe?" — »Neen" bromde de ander. »Dan houde ik het er voor dat het de mijne is." — »*Master BOWKER!* is dit uwe hoedendoos?" en op die wijze ging het tot tien a twaalf artikelen toe. »En wa — wa — waar is mijne pakkaadje dan?" vroeg de versufte BOWKER. »Ik heb die voor het laatst in het portaal van het »Wapen van Mentz" zien staan" antwoordde de Amerikaan, »en daar zal zij nog wel liggen, of zij moest in de boot geraakt zijn, die terugvaart naar *Rotterdam.*" — »Naar *Rotterdam!*" schreeuwde BOWKER letterlijk van drift stampvoetende: »Genadige hemel! Wat zal ik dan doen?" en zich vervolgens schielijk omkeerende naar dengene, die het naaste bij hem stond, dat juist mijne tante was, »sla mij dood, Madam!" zeide hij »als ik een enkel schoon hemd heb." — »Zoo is het goed?" zeide de Amerikaan, toen de sjouwers het laatste gedeelte van zijn goed op hun nek geladen hadden; — »het was eene malle grap, dat is waar; maar het had veel erger kunnen afloopen; nu, ik wensch u van herten verder eene genoegelijke reis langs den *Rijn.*" »Ik zeide het u immers wel?" herhaalde de misnoegde BOWKER, als eene hyena het voorwerp van zijn' afkeer aangrijpende: »het is zoo waar als het Evangelie —

hij is mijn booze geest en anders niets. — Als ik zijn gelen snoet maar niet had gezien — (holà! gij daar met uw groene schootsvel — breng mij een glas brandewijn met water — heet en sterk en met veel suiker) dan zoude ik mijne pakkaadje beter hebben nagekeken. Maar hij is mijn booze geest, Sir! — ik weet het zeker — sla mij dood als ik niet geloof dat hij de duivel zelf is. — Waarom sterft hij anders niet aan zijne geelzucht — dat wilde ik wel eens weten — waarom sterft hij er niet aan, zoo als elk ander zoude doen?? Bij geluk werd de stroom van zijne welbespraaktheid hier gestuit door het brengen van den brandewijn met water, en de kapitein op zich nemende om te zorgen, dat de achtergeblevene goederen naar *Coblentz* gezonden zouden worden, kreeg zijn gelaat van lieverlede zijne oude kleur weder, terwijl zijne drift langzamerhand van den graad van hitte van den Cayennepeper tot dien van den gewonen peper begon te zakken.

De bengel luidde, en waarschuwde de passagiers, dat het tijd was om van hunne vrienden afscheid te nemen, wanneer tot overgroote verbaasdheid van mijne tante, twee buitengewone, zwaarlijvige oude heeren elkander in de armen vielen, en dusdanige begroetingen wisselden, als in *Engeland* alleen onder de vrouwen in zwang zijn, of althans onder personen van verschillende sekse. Er ligt volgens onze denkbeelden iets walgelijks in de gewoonte van den kus onder mannen, maar, wanneer een paar oude veteranen, gebaard als de panters of als een *BLUCHER*, elkander die beleefdheid bewijzen, dan ligt er in zulk eene vertooning ook iets koddigs. Het

is eene volksneiging even als het buigen, en ik heb denzelfden reisgenoot, die mij de anekdote van den Heer KLOPP vertelde, nog eene dergelijke opheldering te danken.

»Op den laatsten nieuwjaarsavond” dus verhaalde hij mij »te Coblentz zijnde, kreeg ik het in mijn hoofd naar een groot bal te gaan, hetwelk in het Casino gegeven werd. De prijs der kaartjes was zeer matig gesteld, en het gezelschap eerder talrijk dan uitgezocht. Een Franschman van den tijd der Republiek zoude gedacht hebben, dat het een feest was ter eere van het beginsel der Gelijkheid gevierd — zulk een mengelmoes van allerlei standen en rangen bevond zich daar bijeen. Bij de eerste schrede ontmoette ik den snijder, die mij een rok had gemaakt; bij de tweede den winkelier, bij wien ik mijne handschoenen en mijn halskraag had gekocht — een oogenblik later liep mij een Duitsche Baron bijkans omver — en ten laatste geraakte ik in de gelegenheid, om eene buiging te maken voor zijne Excellentie den Gouverneur der Rijn-provinciën. Er was evenwel eene soort van *West-End* (1) in de zaal, alwaar zich de fatsoenlijker klassen en de edellieden als van zelf schenen te vinden, terwijl de groote hoop der burgerij zich nader bij de deur hield. Het dansen begon vroeg, en de gedurige afwisseling en vervanging der dansers, maakte dat het draaijen en zwieren onafgebroken tot middernacht duurde, toen juist met den slag van twaalf ure het begin van het

(1) De wijk der aanzienlijkste inwoners van London.

(Vert.)

Nieuwe jaar aangekondigd werd door de losbranding van eenige kanonnetjes in het naaste vertrek. Het walzen hield terstond op, en in een oogenblik was de gansche menigte, mannen en vrouwen door elkander, in beweging; alles liep heen en weder, in en uit, even als mieren, welker nesten men heeft gestoord. Zoo dikwijls twee personen zich ontmoetten, die elkanders vrienden of kennissen waren, omhelsden zij elkander terstond, onder de wederkeerige uitroeping van »*Prosit Neue Jahr!* Oude stikziende kaalkoppen liepen overal jagt maken op hunne kennissen, en sentimenteel tegen elkanders vestjes aanvallende, schudden zij elkander de hand en kusten elkander, om de voortdoring van hunne vriendschap voor twaalf maanden op nieuw te bezeugen. Bejaarde dames drongen met hetzelfde oogmerk door de menigte heen, terwijl derzelve bloeiende huwbare dochters, hare boezemvriendinnen zoekende, elkander teederlijk omhelsden, en elkanders wangen, lippen, halzen en schouders zoo veel te inniger kusten, omdat zij bespeurden, dat jonge, vrolijke en galante officiers zoowel als watertandende oude vrijers hare liefkozingen stonden aan te zien. Ik zag mijn' kleerenmaker; hij kuste een' anderen: — mijn' lakenkooper; ook die werd gekust. — Ik sloeg mijne oogen op naar de muzikanten; allen kusten zich als op de maat! Het was eene allerkoddigste en eigenaardige vertooning, maar beginnende te bedenken, dat ik hier stond zonder iemand te kussen of van iemand gekust te worden, waarop ik dan ook in het allerminste niet gesteld was, nam ik mijn' hoed, en den kamerbediende voorbijgaande, terwijl hij den hofmeester kuste, gaf ik een kushandje aan het Casino

FROST NEUE JAHR!

Blz. 172.

Nieuwe jaar aangekondigd werd door de losbranding van eenige kanonnetjes in het naaste vertrek. Het walzen hield terstond op, en in een oogenblik was de gansche menigte, mannen en vrouwen door elkander, in beweging, alles liep heen en weder, even als men een woester nisten men heeft gevonden. Zoo dikwijls twee personen zich ontmoetten, die eensderts vrienden of kennissen waren, omhelsten zij elkander terstond, en later de wederkeerige uitroeping van »*Prosit Nieuw Jaar!*» Oude stikziende kaalkoppen liepen overal jagt maken op hunne kennissen, en sentimenteel tegen elkanders vestjes aansluitende, schudden zij elkander de hand en kustten elkander, om de bevestiging van hunne vriendschap voor twaalf maanden op nieuw te bezegelen. Bejaarde dames drongen met hetzelfde oogmerk door de menigte heen; terwijl derzelver bloeiende huwbare dochters, hare hoerzemsriedinnen zoekende, elkander teederlijk omheldden, en elkanders wangen, lippen, halsen en schouders zoo veel te inniger kustten, omdat zij bespeurden, dat jonge, vrolijke en gekante oliefters soowel als waterstandende oude vrijers hare liefkozingen zonder een te zien. Ik zag mijn kleedru maker; hij kustte een' anderen. — mijn lakenskooper; ook die werd gekust. — Ik sloeg zachte oogten op naar de muzikanten; allen kustten zich al op de maat. Het was eene allerleedigste en tegenswaardige verhevening, maar beginnende te bedenken, dat ik hier stond zonder iemand te kussen of van iemand gekust te worden, waarop ik den ook in het afkruisende niet gesteld was men's liep' hoofd, en den kansbediende voorbijgaende, terwijl hij den kofmester kuste, gaf ik een' vriendelijke om het kofmester

PROSIT NEUE JAHR!

Blz. 172.

van *Coblentz* met deszelfs Nieuwjaarsbal, en ging stilletjes heen?"

En nu, GERARD! konde ik slechts een landschap beschrijven, zoo als STANFIELD die schildert, welk eene reeks van schoonheden dezer prachtige rivier zoude gij van mij kunnen verwachten. — De romaneske *Rolands Eck* — het vrome *Nonnenwerth* — de schilderachtige *Drachenfels*? Maar »Gezigten langs den Rijn» zijn zelfs in plaat weinig meer dan schaduwen, en zouden in zwarte letters op wit papier nog veel minder beteekenen. Kan de beste Oostersche verw een denkbeeld geven van het tintelende licht en bruin, van de gemengelde tinten der boven elkander oprijzende bergen — of van het heerlijke blaauw van het *Zevengebergte*? — Behalve dat, er is geen riviertje of geen dorp, hetwelk niet reeds tienmaal door vorige reizigers beschreven is. Laat ik u daarom eens vooral te kennen geven, dat het mijn oogmerk niet is, u al die heerlijke tooneelen af te malen, en tegelijk al de lusthuizen onder weg aan te doen.

Een paar woorden evenwel moet ik zeggen aangaande eene bijzonderheid, welke de aandacht van andere reizigers schijnt ontsnapt te zijn, te weten: de buitengewone doorschijnendheid van den dampkring in de nabijheid van den *Rijn*. De snelheid van zijn stroom, die altijd in dezelfde rigting voortvloeit, veroorzaakt waarschijnlijk eene zuiging, welke de dampen medevoert, die meestal boven langzamere rivieren blijven hangen — of die langzaam heengaan en wederkomen met den eb en vloed van zulke rivieren, als de *Teems*: zeker is het, dat de bevallige landstreek van

den »pijlsnellen Rijn» door een' zeer helderen dampkring gezien wordt. Voor iemand gelijk ik zelf ben, met geene scherpziende oogen begiftigd, is die werking alsof zekere, betooverende verrukking aan de bewerktuiging van het gezicht eene bovennatuurlijke *clairvoyance* schenkt. De boomen en heesters op de toppen der bergen schijnen, om de taal der kunstenaars te gebruiken, tot op de kleinste twijgjes toe uitgewerkt, en het gansche landschap is zoo duidelijk tot in zijne geringste bijzonderheden, alsof het door een' tooneelkijker of door een' bril gezien werd. Om er een opmerkelijk voorbeeld van bij te brengen: aan den kant van een' hoogen berg nabij *Unkel*, waren eenige mijngravers aan het werk: — de afstand van de stoomboot was zoo ver, dat de slagen van hunne bijlen en hammers niet gehoord konden worden, en evenwel waren de kleine gedaanten, hare werktuigjes behandelende, zoo klaar en duidelijk voor het gezicht, dat het moeilijk scheen te gelooven, dat zij van de gewone grootte der menschen waren. Hadden welligt die kleine dwergen der Duitsche fabelleer, de Gnomen en Kaboutermannetjes misschien zoowel een natuurlijk als een verdicht aanzijn? Natuurlijk niet; maar ik verbeeldde mij toch de bron te zien, waaruit de overlevering de Lilliputsche werkgeesten van het *Wisperdal*, die de Duivelsladder vervaardigden, geput heeft.

Ik was te *Bonn* zeer te leur gesteld in mijne verwachting bij het eerste gezicht van iets, hetgeen zoo bij uitstek dichterlijk luidt — een' wijnberg. De wijnstokken, in hun' groei belemmerd, zijn bijkans even prozaïsch als zoo veel welig tierende aalbe-

ziën-boschjes. — Inderdaad, als een voorwerp van bevallige schoonheid beschouwd, steekt een hopakker een' wijnberg ver de loef af, maar in zeker opzigt verkrijgen de wijnbergen later daardoor eenige vergoeding. Zij dienen om de heuvels in een bevallig groen te kleeden, en geven op eenigen afstand een gespikkeld voorkomen aan het blaauwe gebergte, hetwelk iets kunstmatigs in zich vervat. In den herfst, wanneer de bladeren van kleur veranderen, erlangen de wijnbergen nog meer waarde voor het oog, even zoo als zij in hun' bloeitijd door hun' geur een ander zintuig streelen. Er is behalve dat iets zedekundig belangrijks te vinden in de wijze, waarop zij aangekweekt worden; hij voorbeeld op den *Erpeler Ley*, alwaar de wijnstokken letterlijk uit mandjes groeijen, die met aarde gevuld en vervoerbaar zijn, zoodat men al de spleten en hopen van eene barre rots er mede kan vullen. Op andere plaatsen wordt de losse grond beveiligd voor het afglijden langs den hellenden bergkant door lage muurtjes van losse steenen, hetgeen er op eenigen afstand het voorkomen van kleine fortjes aan geeft.

Wanneer men de opene streek rondom *Bonn* verlaat, worden de bewoners der steden en dorpen meer afgezonderd in hunne leefwijze, en kruipen als de oornwormen en duizendbeenen in de spleten en scheuren van het land, alwaar hunne woningen in zulke naauwe toegangen besloten liggen, dat dezelve niet zichtbaar zijn, dan wanneer men regt tegenover die bergkloven is. Alsdan ontdekt men een' verwarden hoop huizen met donkere hoog opgetrokkene daken, met twee of drie gaten er in. Zulke woningen leveren wel een zeer schilder-

achtig, maar tegelijk een dubbel gevaarlijk aanzien op; want geheele dorpen zijn, naar het schijnt, door eenige handelaars in hout getimmerd, alzoo elke kant van het huis, vóór zoowel als achter en aan de zijden met balken en sparren voorzien is, niet volgens eenige bouwkunstige regelen, maar zoo als het toeval of zijne luim het medebragt, alles even schuins en scheef en overdwars. Verbeeld u zulk een houten geraamte, hetzij geschilderd of in zijne natuurlijke verw gelaten — met de muren gewit naar de manier van *Ierland*, met gele, blaauwe, roode of groene tinten er tusschen, en gij zult u een denkbeeld van het gestreepte en bonte aanzien van een dorp aan den *Rijn* kunnen vormen. Gewoonlijk steekt er een torenspits boven de donkere daken uit, en een aantal kleine bidkapellen staan, als zoo vele voorposten, op de toppen der omliggende heuvels.

Onder die dorpkerkjes is één klokketoren, gelijk men er meer vindt, maar die van een zeker gezigtspunt beschouwd, u zoude doen denken aan de daken van eenige schilderijen, welke vrij wat ouder zijn dan de regels van de doorzigtkunde.

De bewoners der steden en dorpen langs den *Rijn* moeten zich niet zeer op hun gemak gevoeld hebben onder het bestuur van die Ridderlijke gieren, wier kasteelen en forten boven op den top van eene naburige klip gelegen waren. Kunt gij u in het geheel wel begrijpen, hoe eene bloohartige vrouw van een zwak zenuwgestel, of eenig fatsoenlijk mensch in dien tijd der middeleeuwen heeft kunnen leven. Een dier aanzienlijke Ridders, de Graaf HEINRICH VON SAYN, verbrijzelde een' jongen knaap de hersenpan door een tikje,

waarmede hij hem op eene vaderlijke wijze meende te liefkozen: zoodat men gemakkelijk kan begrijpen, hoe zwaar de hand met den ijzeren handschoen gewapend, in geval van gramschap en toorn moest nederkomen. Welke wreedaardige, trouweloze, barbaarsche en vulpsche wandaden werden er niet openlijk of in het geheim binnen die vervallen kasteelen gepleegd! Welke helsche uitvindingen voor de handhaving van eene zogenoemde gerechtigheid! Het barbaarsche beeld van de H. Maagd, welks omarmingen een' zekeren en bloedigen dood ten gevolge hadden! De verraderlijke bubbiette met derzelver valluik, op hetwelk men tredende, even als AMY ROBSART, van den Tijd in de Eeuwigheid overstapte! Maar die vrijbuiters zijn verdwenen, en hunne sloten zijn thans vervallende ruïnes, juist daardoor voor den schilder of den zedeprediker dubbel belangrijk geworden. Het moet een' heilzamen indruk maken op de denkwijze van eenen *laudator temporis acti* (een' lofredenaar van den vorigen tijd) eens over deze vervallen overblijfselen met derzelver geschiedkundige herinneringen na te denken: en zoo als mijn oom aanmerkte, voor zekere klasse van Staatkundigen in de beschouwing was er mede een lesje uit te halen. »Weet gij wat, FRANK!» zeide hij; »ik wenschte wel, dat onze lieden, die alles van de ruwe kracht verwachten, eene stoomboot huurden, en een togtje langs den *Rijn* deden, alleen om deze ingestorte kasteelen te zien. Naar mijne gedachte zijn het allen zoo veel grafsteenen opgericht bij den dood en de begrafenis van het woeste geweld.»

Het zijn waarlijk treurige herinneringen, welker ver-

klaring in verband staat met het betooverende landschap van *Rolandseck*, *Nonnenwerth* en *Drachenfels*!

Bij al die herinneringen van den goeden ouden tijd waren wij zoo gelukkig van toch één voorbeeld van den nieuweren te vinden. Mijn oom had gezinspeeld op het berigt van eene mouterij onder den Landwehr, die voor de groote najaars-exercitiën te *Coblentz* bij één was gekomen, toen hij werd aangesproken door een vreemdeling, die zich over zijne vrijpostigheid verontschuldigende, hem smeekte, dusdanige onderwerpen niet dan met omzigtigheid aan te roeren. »Het zoude u in ernstige moeilijkheden kunnen wikkelen, Sir!» zeide hij, »en men zoude u kunnen oproepen, om degenen te noemen, van wie gij dergelijke berigten hebt.» Mijn oom bedankte hem, zoo als betamelijk was, maar met een zuur gezigt, en verviel weldra in deze hoorbare alleenspraak: »Ik meende, dat er geschreven stond: Die ooren heeft om te hooren, die hoore! — maar ik denk, dat de Bijbel zelf misschien in zulke despotieke landen verboden is. Nu, het is voor een' stervende toch alles hetzelfde — maar ik voor mij zoude toch geene week lang onder zulk een wantrouwend Bestuur kunnen leven!» Ik nam een weinig later de gelegenheid waar, om dien vreemdeling te vragen, of er inderdaad eenige reden bestond, om te vermoeden, dat er zulk een stelsel van geheime Politie bestond. »Vraag het eens aan *VON RAUMER*," gaf hij mij ten antwoord: »of liever aan zijn boek. Het zal u vertellen, dat de Politie bij de Duitschers al te veel op heeft met hetgeen hij *vliegen vangen* noemt, en dat zij zelfs de allerlijdzaamste men-

schen — want wie zijn er lijdzamer dan de Duitschers? — tot het uiterste heeft gedreven. Hij zal u vertellen, dat een oogenblik van dwaasheid, een misstap van de jeugd, in wijdloopige actenstukken als een grondkarakter wordt voorgesteld, en dat zulk een zwart zondenregister aan Presidenten en Ambassadeurs gezonden wordt, om hen een scherp toezien oog te doen houden op zulk een' schuldige. Het *vliegen vangen* moge eene zachte uitdrukking schijnen, maar zij houdt op dat te zijn, wanneer men bedenkt, dat de grootste der vliegenvangers slagters zijn." — »En eilieve, Sir!" vroeg ik hem, »is uzelfen daarvan een voorbeeld voorgekomen?" — »Ja zeker; op den eersten avond toen ik te *Coblentz* kwam, werd er een jong mensch, de zoon van een' President, in hechtenis genomen, in een rijtuig gesmeten, en tusschen een eskorte van gendarmes naar *Bertjn* opgezonden. Hij heeft niet lang geleden vergiffenis gekregen, maar onder zekere bepalingen, en na twee lange jaren gevangen te hebben gezeten — eene straf, Sir! welke mij dunkt, dat voor eene weinigbeduidende onvoorzigtigheid nog al gaan kan!"

Behalve het fraaije landschap zagen wij op den verderen togt niets belangrijks. Het oude *Andernach*, de obelisk van den Generaal noch, en het woelige handelsdrijvende *Neuwied*, eene levende wederlegging van alle onvrijzinnige beschouwingen, voorbij zijnde, naderden wij ten laatsten het doel van onze reis. De zon ging onder achter *Ehrenbreitstein*, en terwijl dat uitgestrekte fort in de schaduw lag, glinsterde het tegenoverliggende *Coblentz* met zijne geele wallen en schietgaten liefelijk

van hare stralen. Het is een prachtig gezicht, vooral op het punt van den zamenloop der wateren, vanwaar de stad haren naam (*Confluentia*) gekregen heeft. Die zamenloop heeft desniettemin wel iets van een kwalijk passend huwelijk; want de beide rivieren schijnen in weêrwil van hare vereeniging, elk haar eigen karakter te willen behouden. Maar zoo gaat het in het leven ook. Ik zoude meer dan een echtpaar kunnen opnoemen, waar even als de *Rijn* en de *Moezel*, de vrouw geel en de man blaauw ziet.

Binnen zeer weinig minuten bragt ons de stoomboot aan het kleine houten hoofd buiten de stadspoorten, en binnen een' even zoo korten tijd zaten wij op ons gemak in het groote logement »Bellevue.» Gij zult meesmulende vernemen, dat onze hypochondrist op het eerste gezicht zulk een schrik in *Coblentz* heeft gekregen, dat hij zijne »vermaningen» vergetende, spreekt van hier eene maand te willen vertoeven! — Mijne groete aan EMILIA.

FRANK SOMERVILLE.

P. S. Ik heb hier een brief *poste restante* gevonden, die het hoofd van onze familie zeer heeft verontrust. Het schijnt, dat ingevolge eene afspraak tusschen de partijen gemaakt, ingevalle mijn oom niet uit *Rotterdam* schreef, zulks een bejouwingswijs zoude zijn, dat hij overleden was, in welk geval zijn oude kennis en vriend de Procureur te *Canterbury* de noodige instructiën had gekregen hoedanig te handelen. De regtsgeleerde niets uit *Rotterdam* ontvangende, had goedge-

vonden zijn' klient voor dood te houden, en schrijft mij diensvolgens, dat hij, ingevolge de laatste begeerte van wijlen mijn' achtingswaardigen oom, diens uiterste wil had geopend. Onder ons, GERARD! ik denk, dat het een overlegd grapje zal zijn tusschen BAGSTER en Dr. TRUBY, om te zien of zulk een drankje ook ten goede op het kranke gemoed werken wil. In dat geval schijnen zij hun oogmerk bereikt te hebben; want onze hypochondrist is er thans zeer onredelijk gebelgd over, dat zijne eigene laatste begeerten zoo naauwgezet worden in acht genomen.